

YOU PART

Engage. Connect. Empower

CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA

CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA (COR)

OBRAZOVANJE GLOBALNOG STANOVNIŠTVA (OGS)

DODATNE INFORMACIJE ZA FACILITATORE

KRITIČKI POGLED NA EKOMANIPULACIJU

CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA

Ciljevi održivog razvoja (COR) su deo razvojnog plana pod nazivom Agenda za održivi razvoj 2030, koju su 2015. usvojile 193 zemlje članice Ujedinjenih nacija. Tokom poslednjih nekoliko decenija, međuvladine agende i preporuke o globalnom razvoju su se drastično promenile. Oni su se preselili od fragmentiranog pristupa do integrisanije i koherentnije strategije, kao što se može videti u promeni Milenijumskih razvojnih ciljeva (MRC), planiranih za 2000-2015 i Ciljeva održivog razvoja (COR), planirani za 2015-2030. Ciljevi održivog razvoja su jedinstveni u njihovoj univerzalnosti, složenosti i viziji za donošenje pozitivnih promena u svetu. Univerzalnost znači da se COR primenjuju na sve zemlje i da sve zemlje koje imaju potpisani sporazum dužni su da doprinesu postizanju ciljeva. Moto je „ne ostavljati nikoga iza sebe“ i znači da će COR doprineti postizanju prosperiteta za sve ljude, posebno one koji žive u nevoljama i oskudici. Dnevni red je takođe zasnovan na međusobnoj povezanosti i nedeljivosti 17 COR – postizanje jednog cilja često zahteva rešavanje problema koji su povezani sa drugim ciljevima, a važno je razmatrati sve ciljeve u celini. Agenda 2030 ohrabruje zemlje, preduzeća, organizacije i sve građane sveta da rade zajedno na postizanju ovih ciljeva, i čineći to, da damo svoj deo da očuvamo životnu sredinu i učinimo život boljim za sve ljude ovoga sveta i za buduće generacije.

ЦИЉЕВИ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

Kratki naslovi SDG-a su:

- COR 1 – Svet bez siromaštva
- COR 2 – Svet bez gladi
- COR 3 – Dobro zdravlje i blagostanje
- COR 4 – Kvalitetno obrazovanje
- COR 5 – Rodna ravnopravnost
- COR 6 – Čista voda i sanitarni uslovi
- COR 7 – Dostupna i obnovljiva energija
- COR 8 – Dostojanstven rad i ekonomski rast
- COR 9 – Industrija, inovacije i infrastruktura
- COR 10 – Smanjene nejednakosti
- COR 11 – Održivi gradovi i zajednice
- COR 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
- COR 13 – Akcija za klimu
- COR 14 – Život pod vodom
- COR 15 – Život na zemlji
- COR 16 – Mir, pravda i snažne institucije
- COR 17 – Partnerstvom do ciljeva.

OBRAZOVANJE GLOBALNOG STANOVNIŠTVA

Ciljevi održivog razvoja su blisko povezani sa obrazovanjem za globalno stanovništvo (OGS) jer su globalni izazovi vezani za sve nas. OGS je obrazovni okvir koji ima za cilj da osnažiti učenike da se angažuju i rešavaju globalne izazove, promovisu poštovanje prema raznolikosti i neguju osećaj pripadnosti široj globalnoj zajednici. To ide dalje do tradicionalnih akademskih predmeta da obuhvati niz znanja, veština, vrednosti i stavove neophodne da pojedinci postanu odgovorni i aktivni građani sveta. OGS se može integrisati u različite obrazovne sredine, uključujući formalno obrazovanje, neformalno obrazovne programe i inicijative u zajednici. Oprema učesnike znanjem, veštinama i stavovima neophodnih za kretanje kroz sve više međusobno povezan i međuzavisni svet, podstičući osećaj zajedničke odgovornosti za stvaranje pravednijeg, mirnijeg i održivog globalnog društvo.

COR se fokusira na obrazovanje i ima za cilj da osigura inkluzivno i ravnopravno kvalitetno obrazovanje i promoviše mogućnosti doživotnog učenja za sve. Konkretnije, cilj 4.7 promoviše obrazovanje o globalnom građanstvu: »Do 2030. obezbediti da svi učenici steknu znanja i veštine potrebne za promovisanje održivog razvoja, uključujući, između ostalog, kroz obrazovanje za održivi razvoj i održive stilove života, ljudska prava, rodnu ravnopravnost, promociju kulture mira i nenasilja, globalnog građanstva i uvažavanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju" (17 ciljeva, Ujedinjene nacije)

Ključni elementi OGS-a uključuju:

- **GLOBALNA SVEST:** Naglašavanje razumevanja međusobne povezanosti sveta i uticaja globalnih izazova, kao što su socijalna nepravda, interkulturalni dijalog, klimatske promene, diskriminacija, održivi razvoj, ljudska prava, migracije itd.
- **KRITIČKO RAZMIŠLJANJE I REŠAVANJE PROBLEMA:** Učesnici se podstiču da kritički analiziraju složene globalne izazove, razmotre više perspektiva i razviju inovativna rešenja za njihovo rešavanje.
- **KULTURNO RAZUMEVANJE I POŠTOVANJE:** Promovisanje poštovanja kulturne raznolikosti i podsticanje učesnika da cene različite kulturne perspektive, verovanja i prakse.
- **SOCIJALNA PRAVDA I LJUDSKA PRAVA:** Naglašavanje važnosti promovisanja socijalne pravde, jednakosti i ljudskih prava na lokalnom i globalnom nivou.
- **ODRŽIVOST ŽIVOTNE SREDINE:** Isticanje značaja ekološke održivosti i podsticanje učesnika da preduzmu akciju u zaštiti planete i njenih resursa.
- **GLOBALNA ODGOVORNOST:** Promovisanje etičkog ponašanja i odgovornog donošenja odluka, podsticanje učesnika da razmotre uticaj svojih postupaka na druge i planetu.
- **AKTIVNO GRAĐANSTVO:** Osnaživanje učesnika da aktivno učestvuju u svojim zajednicama i da se zalažu za pozitivne društvene promene i održivost životne sredine na lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou.

DODATNE INFORMACIJE ZA FACILITATORE

Kada želite da se bavite temama u vezi sa COR sa mladim ljudima, možete im postaviti sledeća pitanja:

- Koji su najveći globalni izazovi sa kojima se svet danas suočava?
- Koji su najveći globalni izazovi sa kojima će se svet suočiti u narednim godinama/vekovima?
- Koji COR su vam najvažniji? Zašto?
- Kako vi/vaša porodica/vaša zajednica možete doprineti postizanju svakog od ciljeva održivog razvoja?
- Šta možemo da uradimo da razmišljamo posle 2030. godine? Koje ciljeve treba da postavimo za budućnost?

Međutim, ključno je naglasiti da značajno kasnimo u postizanju COR-a, jer se 2030. brzo približava, a nijedan od ciljeva nije u potpunosti ostvaren. Stoga je ključno inovirati i izraditi strategiju za nove pristupe za napredovanje ka ovim ciljevima, uz istovremeno negovanje razmišljanja naprednog. Mladi ljudi mogu imati značajan uticaj u traženju neophodnih promena u društvu i mogu svojim glasom pozvati svoje vlade da preuzmu konkretne akcije i sprovedu obaveze koje su preuzeli na nacionalnom i, šire, međunarodnom nivou.

Ako imate više vremena i želite da uđete dublje u pitanja vezana za SDG, možete da postavite učesnicima složenija pitanja: Da li je neki od SDG kontradiktoran održivom razvoju, koji i zašto? Kako bi se ovi ciljevi mogli preformulisati?

KRITIČKI POGLED NA EKOMANIPULACIJU

Praksa ekomanipulacije pričvršćivanjem oznaka COR-a na manje održive aktivnosti izaziva ozbiljnu zabrinutost. Kompanije i organizacije koje svoje proizvode ili usluge označavaju kao „održive” ili „prijateljske po životnu sredinu” pozivajući se na ciljeve održivog razvoja, a da zapravo ne preduzimaju značajne akcije za promovisanje ovih ciljeva, podrivaju kredibilitet i svrhu COR. Ova praksa može dovesti do toga da javnost bude zavedena da veruje da kupovina takvih proizvoda ili podrška takvim organizacijama doprinosi stvarnoj pozitivnoj promeni, kada se u stvarnosti pravi minimalan ili nikakav stvarni napredak ka održivosti. Kritički pogled na ekomanipulaciju je od ključnog značaja da bi se osiguralo da su naponi za postizanje COR autentični i da imaju stvarni uticaj, a ne da služe samo kao marketinška strategija.

YOU PART

Engage. Connect. Empower

PROJECT PARTNERS

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.